

1. sz. melléklet

Az Úri

Szent Imre Általános Iskola

helyi tanterve

Tartalom

1. Tantárgyi struktúra és óraszámok.....	3. o
2. A NAT-ban meghatározott ped. feladatok helyi megvalósítása.....	6. o
3. Intézményünk értékelési rendszere.....	7. o
4. A tanulók jutalmazásának elvei.....	13. o
5. A csoportbontások és egyéb foglalkozások szervezésének elvei.....	14. o
6. A tanulók fizikai állapotának méréséhez szükséges módszerek.....	14. o
7. A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések.....	15. o
8. Az iskolai egészségnevelési elvek.....	16. o
9. Az iskolai környezeti neveléssel összefüggő feladatok.....	17. o
10. Fogyasztóvédelemmel kapcsolatos iskolai feladatok.....	20. o
Helyi tanterv alsó tagozat 1-4. évfolyam.....	22. o
Magyar	26. o.
Matematika	69. o.
Etika	110. o.
Környezetismeret	142. o.
Ének - zene	178. o.
Vizuális kultúra	204. o.
Technika, életvitel és gyakorlat	257. o.
Testnevelés és sport	283. o.
Tánc és mozgás	334. o.
Informatika	359. o.
Dráma és tánc	378. o.
Felső tagozat	
Helyi tanterv felső tagozat 5 – 8 évfolyam	397. o.
Magyar nyelv – irodalom.....	404. o
Angol 4 – 8	
Német 4 – 8	506. o.
Matematika	541. o.
Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek	601. o.
Etika	673. o.
Természetismeret	712. o.
Biológia – egészségtan	757. o.
Fizika	783. o.
Kémia	817. o.
Földrajz	844. o.
Ének – zene	872. o.
Rajz és vizuális kultúra	896. o.
Hon és népismeret	948. o.
Informatika	959. o.
Technika, életvitel és gyakorlat	1019. o.
Testnevelés és sport	1066. o.
Osztályfőnöki	1136. o.
SNI	1162. o.
Logopédia.....	1310.o.

1. Tantárgyi struktúra és óraszámok

Kötelező tantárgyak és óraszámok az 1–4. évfolyamon a 2013. szeptember 1-jétől érvényes kerettantervek alapján felmenő rendszerben.

Óraterv a kerettantervekhez – 1–4. évfolyam				
Tantárgyak	1. évf.	2. évf.	3. évf.	4. évf.
Magyar nyelv	4	4	2,5	2
Irodalom	4	4	4,5	5
Idegen nyelvek				2
Matematika	4	4	4	4
Etika	1	1	1	1
Környezetismeret	1	1	2	1
Ének-zene	2	2	2	2
Vizuális kultúra	2	2	2	2
Életvitel és gyakorlat	1	1	1	1
Testnevelés és sport - Tánc és mozgás	4+1	4+1	4+1	4+1
Informatika				1
Szabadon tervezhető órakeret terhére – Dráma és tánc	1	1	1	1
Rendelkezésre álló órakeret	25	25	25	27

A kerettantervek által előírt tartalmak a tantárgyak számára rendelkezésre álló időkeret kilencven százalékát fedik le.

Iskolánk nem ír elő több tartalmat tanulóink számára. A fennmaradó 10% időkeretet a tananyag elmélyítésére, gyakorlására, ismétlésre, megerősítésre használjuk fel tantárgyanként.

A magyar nyelv és Irodalom tantárgyakat két tantárgyként kezeljük. Ezért megbontjuk az óraszámokat is.

Iskolánk releváns feladatának tartja az alsó évfolyamokon a magyar nyelv és irodalom tantárgyak tartalmi elemeinek, kompetenciafejlesztéseinek nagyfokú megerősítését, elmélyítését, ezért minden évfolyamon e tantárgyak heti óraszámát megemeltük 1-1 órával.

Intézményi sajátosságunk, hogy minden évben munkatervünk szerint Ki mit tud?-ot, Tehetség napját vagy Tánc világnapját ünneplünk. Így központi szerepet tölt be iskolánk életében a szerepjáték és a tánc is. Ezért a szabadon tervezhető órakeret terhére minden alsó tagozatos évfolyamon bevezetjük heti 1-1 órában a Dráma és tánc tantárgyat.

Miben lesz még egyedi iskolánk? A heti 5 testnevelés követelményeinek úgy igyekezünk eleget tenni, hogy az alsó tagozaton 4 testnevelés órát tartunk, s a fennmaradó 1 órában bevezetjük a Tánc és mozgást, mint új tantárgyat a testnevelésbe építve.

A 3. évfolyamon a környezetismeret fontosságát erősítjük, így ezt a tantárgyat heti 2 órában tanítjuk, tehát 1 órával növeltük az óraszámot.

A 4. évfolyamon elkezdjük az informatika tantárgy oktatását, tehát heti 1 órát kapott a tantárgy a szabadon tervezhető órakeretből. A tantárgy tartalmát nem növeltük, hanem elnyújtó jelleggel előkészítés céljából kezdjük el tanítani a tantárgyat.

Kötelező tantárgyak és óraszámok 5–8. évfolyamon a 2013. szeptember 1-jétől érvényes kerettantervek alapján felmenő rendszerben.

Óraterv a kerettantervekhez – 5–8. évfolyam				
Tantárgyak	5. évf.	6. évf.	7. évf.	8. évf.
Magyar nyelv	2	2	2	2
Irodalom	2	2	2	2
Idegen nyelvek	3	3	3	3
Matematika	4	4	3,5	3,5
Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek	2	2	2	2,5
Etika	1	1	1	1
Természetismeret	2	3		
Biológia-egészségtan			2	1,5
Fizika			2	1,5
Kémia			1,5	2
Földrajz			1,5	2
Ének-zene	1	1	1	1
Vizuális kultúra	1	1	1	1
Hon- és népismeret	1			
Informatika	1	1	1	1
Technika, életvitel és gyakorlat	2	2	1,5	1
Testnevelés és sport	5	5	5	5
<i>Osztályfőnöki</i>	1	1	1	1
Rendelkezésre álló órakeret	28	28	31	31

A kerettantervek által előírt tartalmak a tantárgyak számára rendelkezésre álló időkeret kilencven százalékát fedik le.

Iskolánk nem ír elő több tartalmat tanulóink számára. A fennmaradó 10% időkeretet a tananyag elmélyítésére, gyakorlására, ismétlésre, megerősítésre használjuk fel tantárgyanként.

A szabadon tervezhető órakeretet a táblázatban megjelölt módon osztottuk el:

A felső tagozat évfolyamain szeretnénk megerősíteni tanulóinkban a mindennapi életben való konkrét eligazodást. Olyan tevékenységek, kompetenciák fejlesztését szeretnénk elérni, amelyek segítenek majd a felnőtt életben való napi otthoni, munkahelyi feladatok egyszerű megoldásában.

Ezért megnöveltük a Technika, életvitel és gyakorlat tantárgy óraszámait minden évfolyamon. Emelt óraszámú, heti 1-1 többletórát használunk fel az 5. és a 6. évfolyamon. A 7. évfolyamon 0,5 órával emeltük meg az óraszámot, így az órakeret heti 1, 5 óra. A 8. évfolyamon pedig szintén kapott heti 1 órát a tantárgy.

5. évfolyamon folytatjuk az informatika oktatását heti 1 órában.

6. évfolyamon a matematika tantárgyat és a természetismeret tantárgyat erősítettük meg 1-1-órával.

7. évfolyamon a magyar nyelv és az irodalom tantárgyak kaptak heti 1 órát, valamint a természettudományos tantárgyakat erősítettük: heti 0,5 órával növeltük a matematika tantárgyi óraszámot, heti 0,5 órával a kémia, heti 0,5 órával pedig a földrajz tantárgy óraszámát.

8. évfolyamon úgyszintén a természettudományos tantárgyak elmélyítésére törekedtünk, ezért a matematika heti óraszámát 0,5 órával növeltük meg, valamint a biológia-egészségtan és a fizika tantárgyak kaptak heti 0,5-0,5 órát.

Ezen az évfolyamon új tartalmi elemek is megjelennek, mint pl. a gazdasági ismeretek stb, s főként a történelem tantárgyon keresztül ismerkedhetnek meg a gyerekek mindezekkel a tartalmakkal. Ezért a történelem tantárgy heti óraszámát növeltük meg 0,5 órával.

A kerettantervek közül az alábbiakat alkalmazzuk:

Tantárgy megnevezése	Változat
Magyar nyelv és az Irodalom tantárgyak	A változat
Matematika	B változat
Fizika	B változat
Kémia	B változat
Biológia-egészségtan	A változat
Technika, életvitel és gyakorlat – emelt óraszám	A változat
Ének-zene felső tagozat	A változat
Ének-zene alsó tagozat	A változat

A tankönyvválasztás elvei minden tantárgy esetében a tartalom végén jelennek meg.

Altalános szabályként pedagógusaink nem választhatnak olyan tankönyvet, amelynek igénybevétele az iskolai tankönyvrendelés és tankönyvellátás jogszabályban meghatározott rendje szerint nem biztosítható valamennyi tanulónak.

Iskolánkban 4. évfolyamtól ajánlunk fel szabadon választható tantárgyat: a német nyelv oktatását. Több választható tantárgyat nincs módunkban felajánlani, hiszen a személyi állományunk alacsony létszámú. Választhatóvá az egyéb foglalkozásokat tesszük.

(szakkörök, tanulószoba, középiskolai felkészítő, alpfokú nyelvvizsgára felkészítés, ECDL vizsgára való felkészítés stb.) Ilyenformán pedagógus választásra sincs lehetőségünk.

Projektoktatás: iskolánk minden évben elsősorban az alsó tagozat valamelyik osztályában 3 hetes projektet dolgoz fel. Ennek konkrét témáját és a megvalósító osztályt a mindenkori éves munkatervünkben jelöljük meg. A tartalmi részt az osztályfőnök állítja össze. Ez lehet innováció alapján, tehát önálló probléma megoldására irányuló új projekt, vagy a már meglévő tartalmakból, kész, megvalósult projektekből is lehet választani.

A tanmenetekbe a pedagógusok beillesztik az adott és vállalt projekteket, de mivel a téma nem állandó, ezért a tantervekben kükön nem szerepeltetjük.

2. A Nemzeti alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósítása

Az 1-2. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

- Az alsó tagozat első két évében különösen fókuszálnunk kell a tanulók között tapasztalható különösen jelentős egyéni fejlődésbeli különbségek pedagógiai kezelésére
- Fokozatosan átvezetjük a gyermeket az óvoda játékközpontú cselekvéseiből az iskolai tanulás tevékenységeibe.
- Lényeges ebben az időszakban a tanulási módszerek kialakítása, iskolai fegyelem és figyelem, kötelességérzet kialakulása.
- A mozgásigény kielégítésével, a mozgáskultúra, a mozgáskoordináció, a ritmusérzék és a hallás fejlesztésével, a koncentráció és a relaxáció képességének alapozásával járunk hozzá a továbbhaladáshoz.
- Az értelmi és érzelmi intelligencia mélyítését, gazdagítását a drámapedagógia eszköztárának alkalmazásával kívánjuk megvalósítani

A 3-4. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

- Az alsó tagozat harmadik-negyedik évfolyamán meghatározóvá válnak az iskolai teljesítmény-elvárások által meghatározott tanítási-tanulási folyamatok. Fokozatosan előtérbe kerül a NAT elveiből következő motiválási és a tanulásszervezés folyamat.
- Kardinális a motiváció megerősítése, a megfelelő tanulásszervezés, és a teljesítmények növekedése érdekében mindezek segítségével a tantervi tartalmak minél nagyobb arányú elsajátítása.
- Fokozatosan kialakítjuk, bővítjük az együttműködésre építő kooperatív-interaktív tanulási technikákat és a tanulásszervezési módokat.
- Az értelmi és érzelmi intelligencia mélyítését, gazdagítását a drámapedagógia eszköztárának alkalmazásával kívánjuk megvalósítani

Az 5-6. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

- A felső tagozaton folyó nevelés-oktatás feladata elsősorban a sikeres iskolai tanuláshoz, a tanulási eredményességhez szükséges kulcskompetenciák, képesség-együttesek és tudástartalmak megalapozásának folytatása.
- A tanulási stratégiák megválasztásában kitüntetett szempont az életkori jellemzők figyelembevétele, az ismeretek tapasztalati megalapozása és az ismeretszerzés deduktív útjának bemutatása.
- Ekkor előtérbe kerül a kulcskompetenciák megalapozása, az együttműködési készség fejlődése, a tanulói tudás megalapozása.
- Ezekben az évfolyamokban mintákat adunk az ismeretszerzéshez, a feladat- és problémamegoldáshoz, megalapozzuk a tanulók egyéni tanulási módszereit és szokásait.

A 7-8. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

- A felső tagozat hetedik-nyolcadik évfolyamán folyó nevelés-oktatás alapvető feladata - a változó és egyre összetettebb tudástartalmakkal is összefüggésben - a már megalapozott kompetenciák továbbfejlesztése, bővítése, az életen át tartó tanulás és fejlődés megalapozása, valamint az, hogy fektessen hangsúlyt a pályaválasztásra, pályaeorientációra. Az egészséges életvitel kialakításához ezeken az évfolyamokon az egészségügyi gyakorlati jellegű oktatásával kívánunk hozzájárulni.
- Az önismeret alakításával, a fejlesztő értékelés és önértékelés képességének fejlesztésével, az együttműködés értékének tudatosításával a családban, a társas kapcsolatokban, a barátságban, a csoportban.
- Fokozatosan bővítjük az együttműködésre építő kooperatív-interaktív tanulási technikákat és a tanulószervezési módokat.

3. Intézményünk ellenőrzési, értékelési rendszere

Az ellenőrzés módszerei

- Megfigyelés
- Írásos kikérdezés (kérdőív)
- Interjú (lehet egyéni vagy csoportos)
- Tanulók által készített produktumok vizsgálata
- Tanulói teljesítmények felmérése (mérés)
- Dokumentumok elemzése

Alapelvként kezeljük, hogy az értékelés a fejlődés állapotáról számoljon be, számba tudja venni, hogy a tanuló önmagához mérten mennyit fejlődött és hogy a tanuló saját lehetőségét mennyire használta ki.

Iskolai gyakorlatunkban háromféle értékelési funkciót különböztetünk meg: a minősítő értékelést (teljesítménymérést), a diagnosztikai értékelést és a fejlesztő értékelést.

A tantárgyi értékelés

Célja

- átfogó, az iskolai tanulmányok egész időszakára kiterjedő személyiségfejlesztés,
- az önértékelési képesség kialakítása, s ezen belül az önálló tanulásra való képesség és igény kialakítása.
- a tanulás folyamatában elért eredmények, hiányosságok regisztrálása, minősítése,
- a szülők megfelelő tájékoztatása.

Az értékelés alapelvei

- Az ellenőrzés és értékelés legyen objektív, megbízható, sokoldalú, változatos, tervezett.
- Feleljen meg a tanulók életkori sajátosságainak, a tantárgy jellegének.
- A tantárgyi értékelés kizárólag a tantárgyi teljesítményt vegye figyelembe.
- Havonként legalább egy alkalommal kell osztályzattal értékelni a tanuló tantárgyi teljesítményét.

Tantárgyi értékelés rendje

1. Az iskola a nevelő és oktató munka egyik fontos feladatának tekinti a tanulók tanulmányi munkájának folyamatos ellenőrzését és értékelését.
2. A tanulók tanulmányi teljesítményének és előmenetelének értékelését, minősítését elsősorban annak alapján végzik nevelőink, hogy a tanulói teljesítmény hogyan viszonyul az iskola helyi tantervében megfogalmazott követelményekhez, emellett azonban figyelembe veszik azt is, hogy a tanuló képességei, eredményei, akarat tulajdonságai hogyan változtak – fejlődtek-e, vagy hanyatlottak – az előző értékelés óta.
3. A pedagógus a tanulók teljesítményét, előmenetelét a tanítási év közben rendszeresen érdemjegyekkel értékeli, félévkor és tanév végén osztályzattal minősíti.
4. A félévi és az év végi osztályzatot az évközi érdemjegyek alapján állapítják meg.
5. Az előírt követelmények teljesítését a nevelők az egyes szaktárgyak jellegzetességeinek megfelelően a tanulók szóbeli felelete, írásbeli munkája vagy gyakorlati tevékenysége alapján ellenőrzik. Az ellenőrzés kiterjedhet a régebben tanult tananyaghoz kapcsolódó követelményekre is.
6. A következő elméleti jellegű tantárgyak: magyar nyelv, irodalom, idegen nyelv (a 4-8. évfolyamon), matematika, környezetismeret, természetismeret, történelem, fizika, kémia, biológia, földrajz ellenőrzésénél:
  - a nevelők a tanulók munkáját egy-egy témakörön belül szóban és írásban is ellenőrizhetik;
  - az egyes témakörök végén a tanulók az egész téma tananyagát és fő követelményeit átfogó témazáró dolgozatot írnak.
  - A tanulók szóbeli kifejezőképességének fejlesztése érdekében a nevelők többször ellenőrzik a követelmények elsajátítását szóbeli felelet formájában. Egy-egy tantárgy esetében, egy témakörön belül – a témazáró dolgozaton kívül – sor kerülhet írásbeli számonkérésre is.Törekednünk kell a szóbeliség és írásbeliség megfelelő arányára a tanulók tudásának ellenőrzésénél.
A testnevelés követelményeinek elsajátítását csak gyakorlati tevékenység révén ellenőrizzük.
7. A nevelők a tanulók tanulmányi teljesítményének és előmenetelének értékelését, minősítését elsősorban az alapján végzik, hogy a tanulói teljesítmény hogyan

viszonyul az iskola helyi tantervében előírt követelményekhez; emellett azonban figyelembe veszik azt is, hogy a tanulói teljesítmény hogyan változott – fejlődött-e vagy hanyatlott – az előző értékeléshez képest.

8. A tanulók tanulmányi munkájának értékelése az egyes évfolyamokon a különböző tantárgyak esetében a következők szerint történik:

- Az első évfolyamon minden tantárgy esetében csak szöveges értékelést alkalmazunk.
- A második-nyolcadik évfolyamon a tanulók teljesítményét, előmenetelét év közben minden tantárgyból érdemjegyekkel minősítjük.
- Az első évfolyamon félévkor és év végén, valamint a második évfolyamon félévkor a tanulók teljesítményét, előmenetelét szöveges minősítéssel értékeljük. A szöveges minősítés a tanuló teljesítményétől függően a következő lehet:

- KIVÁLÓAN TELJESÍTETT
- JÓL TELJESÍTETT
- MEGFELELŐEN TELJESÍTETT
- FELZÁRKOZTATÁSRA SZORUL

Kiválóan teljesített

A tantervi követelményeket megbízhatóan teljesíti. Ismeretei biztosak, képes azokat az évfolyam követelményeinek megfelelő szinten alkalmazni. Szóban és írásban is képes gondolatai, véleménye és a tanultak pontos megfogalmazására. Életkorának megfelelő szinten képes az összefüggések meglátására, alkotó módon tudja a megszerzett ismeretanyagot hasznosítani.

Jól teljesített

A tantervi követelményeket általában jól teljesíti. Ismeretanyaga jó, alkalmazásában kissé bizonytalan. Szóban és írásban kevés segítséget igényel feladatmegoldásai során. Kevés segítséget igényel az összefüggések meglátásában, ismereteit önállóan is képes alkalmazni.

Megfelelően teljesített

A tantervi követelményeket alapvető szinten teljesíti. Ismeretanyaga közepes szintű, alkalmazása során többször igényel segítséget. Szóban és írásban nehézkesen nyilvánul meg. Összefüggések meglátására csak segítséggel képes.

Felzárkóztatásra szorul

A tantervi követelményeket alacsony szinten teljesíti. Ismeretanyaga csekély, önálló alkalmazására is csak sok segítséggel képes. Szóban és írásban csak kérdések segítségével tud megnyilvánulni, fogalmakat nem ért, önállóan egyszerű összefüggéseket sem tud felismerni.

- A második évfolyamon végétől negyedik évfolyam végéig, valamint az ötödik-nyolcadik évfolyamon félévkor és év végén a tanulók teljesítményét, előmenetelét osztályzattal minősítjük.

9. Az első évfolyamon félévkor és év végén, valamint a második évfolyamon félévkor a tanulók munkáját az egyes tantárgyakhoz készült szöveges értékeléssel értékeljük.

10. A második évfolyamon az év végi, negyedik-nyolcadik évfolyamon a félévi és az év végi osztályzatot az adott félév során szerzett érdemjegyek és a tanuló év közbeni tanulmányi munkája alapján kell meghatározni.

11. Az egyes tantárgyak érdemjegyei és osztályzatai a következők:
jeles (5), jó (4), közepes (3), elégséges (2), elégtelen (1).

A tanévközi ellenőrző és témazáró felmérés értékelési szintje:

- 89% - 100% jeles
- 73% - 88% jó
- 53% - 72% közepes
- 33% - 52% elégséges
- 0% - 32% elégtelen

A félévi bizonyítványba az ötös osztályzat mellé „d” betűt írunk a dicséret elismeréseként. Az év végén pedig a jegyzet rovatba írjuk a tantárgyi dicséretet.

12. A tanulók munkájának, előmenetelének folyamatos értékelése érdekében minden tantárgyból havonta legalább 1 érdemjegye legyen.
13. A tanuló által szerzett érdemjegyekről a szülőt az adott tantárgyat tanító nevelő értesíti az e-ellenőrzőn keresztül.
A bukásra álló tanuló szüleit december elején és április végén értesítjük e tényről.
14. Év végén legfeljebb három tantárgyból elért elégtelen esetén lehet javítóvizsgát tenni. A második évfolyamon az év végi bizonyítványban, illetve a harmadik-negyedik, ötödik-nyolcadik évfolyamokon a félévi értesítőben és az év végi bizonyítványban a következő tantárgyakból elért eredmények kerülnek minősítésre:
  - második-harmadik évfolyamon: magyar nyelv, irodalom, matematika, környezetismeret, ének-zene, vizuális kultúra, életvitel és gyakorlat, testnevelés és sport, etika/hit-és erkölcsstan.
  - negyedik évfolyamon: évfolyamon: magyar nyelv, irodalom, idegen nyelv, matematika, informatika, környezetismeret, ének-zene, vizuális kultúra, életvitel és gyakorlat, testnevelés és sport, etika/hit-és erkölcsstan.
  - ötödik évfolyamon: magyar nyelv, irodalom, történelem társadalmi és állampolgári ismeretek, idegen nyelv, matematika, informatika, természetismeret, ének-zene, vizuális kultúra, technika életvitel és gyakorlat, testnevelés és sport, hon-és népismeret, etika/hit-és erkölcsstan.
  - hatodik évfolyamon: magyar nyelv, irodalom, történelem társadalmi és állampolgári ismeretek, idegen nyelv, matematika, informatika, természetismeret, földrajz, ének-zene, vizuális kultúra, technika életvitel és gyakorlat, testnevelés és sport, etika/hit-és erkölcsstan.
  - hetedik évfolyamon: magyar nyelv, irodalom, történelem társadalmi és állampolgári ismeretek, idegen nyelv, matematika, informatika, fizika, biológia és egészségtan, kémia földrajz, ének-zene, vizuális kultúra, technika életvitel és gyakorlat, testnevelés és sport, etika/hit-és erkölcsstan.
  - nyolcadik évfolyamon: magyar nyelv, irodalom, történelem társadalmi és állampolgári ismeretek, idegen nyelv, matematika, informatika, fizika, biológia és egészségtan, kémia, földrajz, ének-zene, vizuális kultúra, technika életvitel és gyakorlat, testnevelés és sport, etika/hit-és erkölcsstan.
15. A tanulók magatartásának értékelésénél és minősítésénél az első-nyolcadik évfolyamon a példás (5), jó (4), változó (3), rossz (2) érdemjegyeket illetve osztályzatokat használjuk.
16. A tanulók magatartását az első évfolyamon a félév és a tanítási év végén az osztályfőnök osztályzattal minősíti és ezt a félévi értesítőbe, melyet az e-naplóból nyomtatunk, illetve a bizonyítványba bejegyezi.
A második-nyolcadik évfolyamon a tanuló magatartását az osztályfőnök minden hónap végén érdemjegyekkel értékeli.
A magatartás félévi és év végi osztályzatát az osztályfőnök az érdemjegyek és a nevelőtestület véleménye alapján állapítja meg. Vitás esetben az osztályban tanító nevelők többségi véleménye dönt az osztályzatról.

A félévi és az év végi osztályzatot az e-naplóból kinyomtatott értesítőbe és a bizonyítványba be kell jegyezni.

Az írásbeli beszámoltatás formái

A tanulókkal az év eleji ismétlések után az elméleti tantárgyakból szintfelmérő dolgozatot írathatunk.

A *témazáró dolgozat* megírására egy teljes tanórát biztosítunk.

A *kisdolgozatok, szódolgozatok* nem vesznek igénybe egy teljes tanórát, általában 5–20 percesek, bármelyik tanítási órán írathatók.

A magatartás értékelése

Példás (5) a tanuló magatartása, ha:

- a házirendet betartja
- a tanórán és azon kívül példamutatóan viselkedik
- kötelességtudó, feladatait teljesíti
- önként is vállal feladatokat, s azokat teljesíti
- tisztelettudó
- társaival, nevelőivel, a felnőttekkel udvarias, segítőkészen viselkedik
- az osztályközösség életében aktívan részt vesz
- óvja és védi az iskola felszereléseit, a környezetet
- nincs írásbeli figyelmeztetője, intője, megrovása.

Jó (4) a tanuló magatartása, ha:

- munkájában becsületesen helytáll
- kezdeményező szerepet nem vállal, de a rábízott feladatokat elvégzi
- a közösségi munkában becsületesen részt vesz
- az iskolai és iskolán kívüli viselkedése általában kifogástalan
- nem vagy csak ösztönzésre nyílik meg
- a HÁZIREND-et betartja
- nincs írásbeli intője, megrovása.

Változó (3) a tanuló magatartása, ha:

- az iskolai házirend előírásait nem minden esetben tartja be
- tanórán, vagy azon kívül többször viselkedik fegyelmezetlenül
- feladatait nem teljesíti minden esetben
- társaival, a felnőttekkel olykor durva, udvariatlan
- a közösség helyi szabályaihoz nehezen alkalmazkodik
- osztályfőnöki, vagy igazgatói intője van
- tulajdonságoknak csak egy részével rendelkezik.

Rossz (2) a tanuló magatartása, ha:

- a házirend előírásait sorozatosan megsérti
- feladatait nem, vagy csak ritkán teljesíti
- magatartása rendetlen, fegyelmezetlen
- társaival, a felnőttekkel rendszeresen durva, udvariatlan
- viselkedése romboló hatású, az iskolai munkát, nyugalmat akadályozza
- több alkalommal igazolatlanul mulaszt
- több alkalommal kapott intőt, vagy megrovást.

A szorgalom értékelése

A szorgalom elbírálása az egyéni képességeket és körülményeket mérlegelve fejezi ki a tanuló munkához való viszonyát a magatartás minősítésétől függetlenül.

A tanulók szorgalmának értékelésénél és minősítésénél a példás /5/, a jó /4/, a változó /3/, és a hanyag /2/ érdemjegyeket illetve osztályzatokat alkalmazzuk.

A félévi és az év végi osztályzatok a magatartás értékeléséhez hasonló módon kerülnek megállapításra.

Iskolánkban a szorgalom értékelésének és minősítésének követelményei a következők:

A tanuló szorgalma példás (5), ha:

- képességeinek megfelelő, egyenletes tanulmányi teljesítményt nyújt,
- tanulmányi feladatait minden tárgyból rendszeresen elvégzi
- szívesen vállal többlet feladatot, és azt elvégzi.
- a tanórákon aktív, pontos, megbízható
- önként vesz részt tanórán kívüli foglalkozásokon, rendezvényeken, eszközei tiszták, ezeket mindig elhozza, vigyáz rájuk.

A tanuló szorgalma jó (4), ha:

- képességeinek megfelelő, viszonylagosan egyenletes teljesítményt nyújt
- rendszeresen, megbízhatóan dolgozik
- munkafegyelme jó
- többletfeladatot ritkán vállal, de azt megbízhatóan teljesíti
- taneszközei tiszták, rendesek.

A tanuló szorgalma változó (3), ha:

- tanulmányi teljesítménye elmarad képességeitől
- tanulmányi munkája ingadozó, nem kitartó, időnként hanyag
- felszerelése hiányos, házi feladatait nem mindig teljesíti
- érdemjegyeit, osztályzatait több tárgyból lerontotta
- tanórákon többnyire csak figyelmeztetésre dolgozik.

A tanuló szorgalma hanyag (2), ha:

- képességeihez mérten keveset tesz tanulmányi fejlődése érdekében
- az előírt követelményeknek minimális szinten felel meg
- megbízhatatlan, figyelmetlen feladatait nem végzi el
- felszerelése hiányos, rendetlen, tanulásához segítséget nem fogad el
- félévi vagy év végi osztályzata több tárgyból elégtelen.

A felsős tanulók magatartását és szorgalmát havonta-kéthavonta értékeli az osztály, valamint a felsős munkaközösség. Az alsós munkaközösség két havonta értékeli és véleményezi a tanulók magatartását és szorgalmát.

Oktatási eredményvizsgálatok

- „Bemenetkor” az első osztályosok körében a pedagógusok által meghatározott tanulóknál elvégezzük a Differ mérést.
- „Átmenetkor” a volt 4. osztályos tanítók és az 5. osztályban oktató tanárok közös tapasztalatcserét tartanak az adott osztály tanulóinál az alapkészségek helyzetéről, a szociális és egyéb kompetenciák egyéni fejlettségi szintjéről.
- Országos mérések, nyelvi mérések 6. és 8. évfolyamon minden tanév májusában.
- Alkalmankénti mérések: egészséges életmód, biztonságos közlekedés egyéb.

4. A tanulók jutalmazásának elvei

Az iskolai jutalmazás feltételei:

Azt a tanulót, aki képességeihez és az iskolánkban elfogadott-eltárt teljesítményekhez mérten

- példamutató magatartást tanúsít
- folyamatosan kiemelkedő tanulmányi eredményt ér el
- az osztály, vagy az iskolaközösség érdekében önzetlenül fáradozik
- iskolai, vagy iskolánkon kívüli tanulmányi – sport - kulturális stb. versenyeken, vetélkedőkön, előadásokon, bemutatókon stb. jó eredménnyel vesz részt
- bármely más módon hozzájárul az iskola jó hírének megőrzéséhez, növeléséhez, az iskola jutalomban részesíti.

A jutalmazás formái:

tanév közben:

- szaktanári dicséret
- osztályfőnöki dicséret
- igazgatói dicséret
- nevelőtestületi dicséret.

A dicséreteket a tájékoztató füzet megfelelő helyén írásba foglalva hozzuk a szülők tudomására.

tanév végén:

- kiváló szaktárgyi teljesítményért
- példamutató magatartásért
- kiemelkedő tanulmányi eredményért
- iskolánk hírnevét öregbítő tevékenységért osztályfőnöki és igazgatói dicséret.

A dicséreteket könyvvel vagy oklevéllel igazoljuk, amelyet a bizonyítvánnyal kap kézhez a tanuló.

A kitűnő tanulmányi eredményt és példamutató szorgalmat tanév végén könyvjutalommal ismerjük el. A könyvjutalmakat az iskola igazgatója a tanévzáró ünnepélyen adja át.

Helyi szervezésű versenyein, vetélkedőinken a győztesek és a helyezettek könyv vagy oklevél díjazásban részesülnek.

Az iskolán kívüli versenyeken, vetélkedőkön, illetve előadásokon, bemutatókon eredményesen szereplő tanulók igazgatói dicséretben részesülnek.

A kiemelkedő eredménnyel végzett együttes munkát, az egységes helytállást tanúsító tanulói közösséget csoportos dicséretben és jutalomban lehet részesíteni.

A dicséretet írásba kell foglalni, és azt a szülő tudomására kell hozni.

A nyolcadik évfolyam végén **Szent Imre plakettel** ismerjük el annak a tanulónak a munkáját, aki 8 éven keresztül kiemelkedő intézményi szintű tevékenységet végez, kiemelkedő eredményeket ér el tanulmányaiban, példamutatóan viselkedik.

A fegyelmező intézkedések

Azt a tanulót, aki tanulmányi kötelezettségét folyamatosan hanyagul teljesíti, a házirend előírásait megszegi, vagy sorozatosan igazolatlanul mulaszt, vagy bármilyen más módon árt az iskola jó hírnevének, büntetésben lehet részesíteni.

Az iskolai büntetések formái:

- szaktanári
- osztályfőnöki
- igazgatói

- nevelőtestületi figyelmeztetés
- osztályfőnöki
- igazgatói
- nevelőtestületi intő
- osztályfőnöki
- igazgatói
- nevelőtestületi megrovás.

Az iskolai büntetések kiszabásánál a fokozatosság elvét érvényesítjük, amelytől a vétség súlyától függően el lehet térni. A büntetést írásba kell foglalni, és a szülő tudomására kell hozni.

5. A csoportbontások és egyéb foglalkozások szervezésének elvei

Iskolánkban csoportbontásban tanítjuk az idegen nyelvet, (angol, német) 20 és 20 fő fölötti, nagyobb létszámú osztályainkban a magyart, matematikát, informatikát, technikát. Célunk ezzel, hogy az ismereteket elmélyítsük, több idő jusson a kommunikációs készségek fejlesztésére és tanulók tudásának megalapozására.

Az informatika oktatásnál pedig fontos, hogy minden tanuló önállóan, külön gépnél dolgozzon.

A csoportbontás elvei az idegen nyelv oktatásnál:

- amennyiben a németre, mint választható tantárgyra jelentkeznek a tanulók az alap angol nyelv tanulása mellett, abban az esetben a nyelvi bontásnál a két csoport a csak angolt tanulók, a másik pedig a németet is választó tanulók (angol+német) csoportja.
- amennyiben a 4. osztálytól nincs választható németre jelentkező: mivel iskolánkban 2 nyelv (angol, német) oktatására vannak meg a személyi feltételek, így sorsolással döntjük el 3. évfolyam végén, hogy ki milyen nyelvet tanuljon. Egyedi esetekben figyelembe vehető, hogy az idősebb testvér milyen nyelvet tanult, vagy tanul.

A csoportbontás elvei a magyar és a matematika oktatásnál:

- amennyiben választható tantárgyat is tanulnak a tanulók, abban az esetben az angol és az angol+német nyelvet tanulók szerint bontjuk a csoportot.
- amennyiben nincs két nyelvet tanuló csoport, abban az esetben a nyelvi bontás mentén történik meg a csoportbontás.

A csoportbontás elvei az informatika oktatásnál: az osztály névsor első felénél bontjuk meg az adott osztályt.

A csoportbontás elvei a technika oktatásnál: lehetőleg lányok és fiúk csoportjára fókuszálunk.

A csoportbontás elvei a többi tantárgy esetében : amennyiben nem nívócsoportos oktatást szervezünk, abban az esetben követjük az osztály névsornál felelő bontását.

6. A mindennapos testnevelés és a tanulók fizikai állapotának méréséhez szükséges módszerek

Az iskola a mindennapos testnevelést a helyi lehetőségekből kiindulva szervezi meg, így a program iskolánk minden tanulójának egész éven át lehetőséget ad a rendszeres mozgásra. Figyelembe vesszük a helyben felkínálható iskolán kívüli lehetőségeket is.(a helyi sportkörrel való szoros összefonódás: Bozsik foci működtetése, foci edzések)

A mindennapos testnevelésben célunk,

- o hogy a tanuláshoz szükséges ulajdonságokat megerősítsük: legyen erős, kitartó, becsületes és szorgalmas, ne legyen fáradékony, bírja a tanulással járó idegi és fizikai terhelést.

- Tanulóinkban felkelteni a rendszeres testmozgás, az egészséges életmód iránti igényt, elsajátíttatni az ehhez szükséges elméleti és gyakorlati tudnivalókat, ismereteket.
- Tudatosítani a tanulóknál a saját szervezetük felépítésének és működésének alapfokú tudnivalóit.
- A testnevelés, sport segítségével kialakítani a tanulóknál a mindennapi élethez szükséges alapvető tulajdonságokat, készségeket: akaraterő, szorgalom, kitartás, becsületesség, szabályok betartása, a társak tisztelete, segítése, a csapatmunka szerepe, az idegi és fizikai állóképesség, az egészséges önbizalom, a céltudatosság stb.
- A mindennapos testnevelés tematikáját a testnevelés helyi tantárgyi programja tartalmazza.

Iskolánk a mindenkori tanév rendje által meghatározott mérési időszakban és az előírt **mérési módszer** alkalmazásával tanévenként, a rendeletben előírt évfolyamokra kiterjedően, a nappali oktatás munkarendje szerint felkészülő tanulók részvételével megszervezi a tanulók fizikai állapotának és edzettségének mérését, vizsgálatát.

A mérést, vizsgálatot nem egyszeri alkalommal, hanem a megadott időszakban szervezzük meg.

A tanulók fizikai állapotának és edzettségének mérését, vizsgálatát az alsó tagozaton az osztálytanítók a saját osztályukban, a felső tagozaton pedig a iskola testnevelés tantárgyat tanító pedagógusa végzi.

A mérés, vizsgálat eredményeit a vizsgálatot végző pedagógusok a mérésben érintett tanulóknak, osztálynak és évfolyamonként rögzítik és meghatározzák a tanuló fizikai fejlődése szempontjából szükséges intézkedéseket.

Szeretnénk elérni, hogy az általános fizikai teherbíró képesség fejlődésének folyamatos nyomon követése motiválja tanulóinkat, és az iskolából kikerülve életvitelükben helyet kapjon a rendszeres fizikai aktivitás is.

7. A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések

Fontosnak tartjuk intézményünkben az egyenlő bánásmód elvét, az esélyegyenlőség biztosítását. Ennek érdekében kapcsolódtunk be az IPR-programba is. Az élethosszig tartó tanulás elvét követve nagy hangsúlyt fektetünk az integrált, kompetencia alapú nevelés, oktatás feltételrendszerének megteremtésére. Képzett gyógypedagógus, pedagógusok foglalkoznak a tanulási nehézségekkel küzdő gyerekekkel a hátrányok leküzdése érdekében.

A tanulási esélyegyenlőség segítésének elvei:

- a személyiség megismerése,
- egyéni szabott fejlesztési terv kidolgozása,
- a tanulók tanulási nehézségeinek feltárása,
- a tanulási folyamatot megkönnyítő alapképességek és készségek megalapozása,
- a tanulók önmagukhoz mért teljesítményének értékelése,
- a fejlődést elősegítő értékelés alkalmazása,
- differenciált, kiscsoportos foglalkozás, egyéni bánásmód.

Fő feladataink, célkitűzésünk:

- tanulási motiváció erősítése,
- igazolatlan hiányzások minimalizása,

- önálló tanulási képesség kialakítása,
- bukások számának csökkentése,
- az óvoda-iskola átmenetből fakadó nehézség leküzdése.

Tanítási órákon differenciált, kooperatív technikák alkalmazásával igyekszünk a tanulók képességeit fejleszteni. Nagy hangsúlyt fektetünk az infokommunikációs technológia (IKT) alkalmazására. Biztosítjuk a korrepetálási, felzárkóztatási lehetőséget. Szorgalmazzuk, hogy a rászoruló tanulók szülei vegyék igénybe a napközi-tanulószobát. Szakkörökön vehetnek részt a tanulók. Kirándulásokat szervezünk, nyári tábort. Komplex művészeti programok, projektpedagógia alkalmazásával szociális kompetenciájuk is fejlődik. Pályaorientációs tevékenységünk 7-8. osztályban válik hangsúlyossá. Pályaválasztási kiállításra visszük a tanulókat, pályaválasztási előadást szervezünk a szülők és gyermekek részére.

A szülőkkel való rendszeres kapcsolat fenntartására törekszünk: esetmegbeszéléseket, szülői értekezleteket, fogadóórákat, családlátogatásokat, problémamegoldó fórumokat tartunk. Iskolai programjainkba aktívan bevonjuk a szülőket. Tájékoztatjuk őket a szociális juttatások lehetőségeiről, valamint a tankönyvtámogatás elveiről. Az illetékes szakemberekkel napi kapcsolatban állunk.

8. Az iskolai egészségnevelési elvek

Az iskolában folyó egészségnevelés és egészség fejlesztés olyan folyamat, amelynek eredményeképpen a pedagógusok a nevelési-oktatási intézményben végzett tevékenységet, a helyi pedagógiai programot és szervezeti működést, a tanuló és a szülő részvételét az intézmény életében úgy befolyásolják, hogy az a tanuló egészségi állapotának kedvező irányú változását idézze elő.

Iskolánk mindennapos működésében kiemelt figyelmet kell fordítunk tanulóink teljes körű egészségfejlesztéssel összefüggő feladatainkra, amelyek különösen

- az egészséges táplálkozás,
- a mindennapos testnevelés, testmozgás,
- a testi és lelki egészség fejlesztése, a viselkedési függőségek, a szennvedélybetegségekhez vezető szerek fogyasztásának megelőzése,
- a bántalmazás és iskolai erőszak megelőzése,
- a baleset-megelőzés és elsősegélynyújtás,
- a személyi higiéné

területére terjednek ki.

Intézményünk az egészségfejlesztésnél figyelembe veszi a tanulók biológiai, társadalmi, életkori sajátosságait.

Az egészséges életmódra vonatkozó támogató intézményi munkarendben és házirendben előírt szabályok betartása az intézményben mindenki számára kötelező.

Az intézmény közreműködik a gyermekek, tanulók veszélyeztetettségének megelőzésében és megszüntetésében, ennek során tevékenyen együttműködik a gyermekjóléti szolgálattal, valamint a gyermekvédelmi rendszerhez kapcsolódó feladatot ellátó más személyekkel, intézményekkel és hatóságokkal.

Ha az iskola a tanulót veszélyeztető okokat pedagógiai eszközökkel nem tudja megszüntetni, vagy a tanulóközösség védelme érdekében indokolt, megkeresi a gyermek- és ifjúságvédelmi

szolgálatot vagy más, az ifjúságvédelem, területen működő szervezetet, hatóságot, amely javaslatot tesz további intézkedésekre.

Az iskolában, tanulók részére szervezett rendezvényeken alkohol- és dohánytermék nem árusítható és a tanulók által nem fogyasztható.

Az iskolában folyó lelki egészségfejlesztés célja, hogy elősegítse a kiegyensúlyozott pszichés fejlődést, továbbá pozitív hatást gyakoroljon a személyiséget érő változásokra.

Ha a pedagógus, a tanuló bántalmazását vagy deviáns viselkedésformákat észlel, az adott osztály nevelésében-oktatásában közreműködők bevonásával esetmegbeszélést kezdeményez, majd a pedagógusokkal közösen feltárja azokat a lehetséges okokat, amelyek ehhez a viselkedéshez vezethettek.

Amennyiben az érintett tanuló vagy a tanulók csoportja vonatkozásában a viselkedési problémák ismétlődő jellegűek, az intézmény vezetője értesíti a Gyermekjóléti szolgálatot, iskolapszichológust, és egyúttal meghatározza azt az időpontot, amikor a gyermek, a tanuló köteles a Gyermekjóléti szolgálati vagy a pszichológusi tanácsadásán részt venni.

9. Az iskolai környezeti neveléssel összefüggő feladatok

A környezeti nevelés elvei, célja

„A felnövekvő nemzedéknek ismernie és becsülnie kell az életformák gazdag változatosságát a természetben és a kultúrában. Meg kell tanulnia, hogy az erőforrásokat tudatosan, takarékosan és felelősségteljesen, megújulási képességükre tekintettel használja. Cél, hogy a természet és a környezet ismeretén és szeretetén alapuló környezetkímélő, értékvédő, a fenntarthatóság mellett elkötelezett magatartás váljék meghatározóvá a tanulók számára. Az intézménynek fel kell készítenie őket a környezettel kapcsolatos állampolgári köteleességek és jogok gyakorlására. Törekedni kell arra, hogy a tanulók megismerjék azokat a gazdasági és társadalmi folyamatokat, amelyek változásokat, válságokat idézhetnek elő, továbbá kapcsolódjanak be közvetlen és tágabb környezetük értékeinek, sokszínűségének megőrzésébe, gyarapításába. „, NAT 2012.)

A környezeti nevelés színterei az iskolában:

- Az összes tantárgy tanórai foglalkozásai.
- A nem hagyományos tanórai foglalkozások (pl. erdei iskola, témanapok, témahetek, projektoktatás és más komplex, tantárgyközi foglalkozások).
- Tanórán kívüli foglalkozások (pl. szakkörök, tábor, rendezvények, versenyek).
- Hazai és nemzetközi együttműködések (más iskolákkal, állami és civil szervezetekkel, cégekkel).
- Az iskola környezettudatos működése és az ezzel kapcsolatos foglalkozások .

A környezeti nevelés tartalmi elemei:

A környezeti nevelés során a tanulók ismerjék meg azokat a jelenlegi folyamatokat, amelyek következményeként bolygónkon környezeti válságjelenségek mutatkoznak. Konkrét hazai példákon ismerjék fel a társadalmi-gazdasági modernizáció pozitív és negatív környezeti következményeit.

A tanulók kapcsolódjanak be közvetlen környezetük értékeinek megőrzésébe, gyarapításába. Életmódjukban a természet tisztelete, a felelősség, a környezeti károk megelőzésére való törekvés váljék meghatározóvá. Szerezzenek személyes tapasztalatokat az együttműködés, a környezeti konfliktusok közös kezelése és megoldása terén.

Mindezen tartalmaknak fokozatosan kell megjelenniük az általános iskolai pedagógiai munkában.

A környezeti nevelés céljaként megfogalmazott fenntartható fejlődés, környezettudatos magatartás előmozdításához elengedhetetlen, hogy az általános iskola befejezésekor a diákok megértsék, saját életükre alkalmazni tudják az alábbi fogalmakat:

- Fenntartható fejlődés: A jelenlegi generációk szükségleteinek kielégítése olyan módon, amely nem veszélyezteti a jövő nemzedékek szükségleteinek kielégítését.
- A növekedés korlátai: A Föld, és a földi erőforrások végeességéből adódó korlátok, melyek lehetetlenné teszik az emberiség lélekszámának, és anyagi javainak folyamatos gyarapodását.
- Alapvető emberi szükségletek: Minden ember és társadalom igénye és joga a túléléshez szükséges energiához és anyagokhoz való igazságos és egyenlő hozzáférésre, és a Föld lehetőségeihez mért kielégítő életminőség megvalósítására.
- Az elővigyázatosság elve: A megfontolt, a nem kívánt következményekre is figyelemmel lévő, az ökológiai folyamatokba a lehető legkevesbé beavatkozó döntéshozatal szükségessége olyan esetekben, amikor nem ismerünk minden körülményt, és/vagy amikor az adott kérdésre vonatkozó tudományos álláspont megosztott.
- Kölcsönös függőség: A minden elem és életforma (beleértve az embereket is) között fennálló kölcsönös és egyenrangú függőségi kapcsolatok a természeti rendszerekben.

Módszertani elemek

A fenntarthatóság pedagógiai gyakorlata feltételezi az egész életen-át-tartó tanulást, amelynek segítségével olyan tájékozott és tevékeny állampolgárok nevelődnek, akik kreatív, problémamegoldó gondolkodásmóddal rendelkeznek, eligazodnak a természet és a környezet, a társadalom, a jog és a gazdaság terén, és felelős elkötelezettséget vállalnak egyéni vagy közös tetteikben.

Mindez úgy valósítható meg, ha a tanulók érzékennyé válnak környezetük állapota iránt, és így képesek lesznek a környezet sajátosságainak, minőségi változásainak megismerésére és elemi szintű értékelésére, a környezet természeti és ember alkotta értékeinek felismerésére és megőrzésére, a környezettel kapcsolatos állampolgári kötelességeik vállalására és jogaik gyakorlására. A környezet ismeretén és a személyes felelősségen alapuló környezetkímélő magatartás egyéni és közösségi szinten egyaránt a tanulók életvitelét meghatározó erkölcsi alapelv.

A környezeti nevelés módszereiben tehát egyaránt jelen kell lennie a környezet állapotáról, a társadalom és a környezet viszonyáról szóló információ-gyűjtésnek, információ-feldolgozásnak, a feldolgozott információk alapján történő döntéshozatalnak, a döntés alapján eltervezett egyéni és közösségi cselekvések végrehajtási módszereinek. A környezeti nevelés eredményességéhez az szükséges, hogy ezeket a módszereket a diákok minél többször, valós globális és helyi problémákkal, értékekkel kapcsolatban maguk alkalmazzák.

A helyi környezeti nevelési program

Helyzetelemzés, helyzetkép

Az iskola

Az iskola alapépülete 1929-ben épült, fizikai állapota megfelelő, de folyamatos karbantartása szükséges. Az elmúlt években a nyílászárók teljes cseréjére került sor, a tantermek aljzatának cseréje történt meg, a termek és a folyosók lambéria burkolatot, az udvar új térkövet kapott. A festések és az épület minden lehetséges részének teljes hasznosítása, átalakítása, szépítgetése révén megtörtént a teljes belső átalakítás, felújítás. Az épület külső felújítására és a vízelvezetésre a KEOP pályázat keretében 2015-ben került sor. Elmaradhatatlan és

elodázhatatlanná vált ezidőre a tető cseréje. Az utóbbi években a berendezések cseréje révén az épület kellemesebb, otthonosabb lett. Az iskola épülete befolyásolja a környezeti nevelési munka tartalmát, lehetőségeit.

Az iskola működése környezeti nevelési szempontból

Az iskolában a tantestület szinte valamennyi tagja foglalkozik környezeti nevelési kérdésekkel a tanórákon és azokon kívül.

Vannak, akik minden munkában részt vállalnak, s vannak, akik bekapcsolódnak egy-egy tevékenységi területre. A környezeti nevelés az a terület az iskolai életnek, ahol fokozatosan, lépésenként haladunk előre. A további munkában is szükség van az intézményi vezetőség, a tapasztaltabb és a fiatal kollégák együttműködésére.

A környezeti nevelés szinterei iskolánkban

Hagyományos tanórai foglalkozások

- A tanórákon hozzárendeljük az adott témához a megfelelő környezetvédelmi vonatkozásokat. Az óra jellege határozza meg, hogy melyik problémát hogyan dolgozzuk fel. Kiemelt helyet kapnak a hétköznapi élettel kapcsolatos vonatkozások, amelyekhez a diákoknak is köze van. Jelentős szerepet kap az önálló ismeretszerzés, fontosnak tartjuk, hogy a diákjaink elméleti alapokat szerezzenek. Alsó tagozatban a környezetismereti órák, felső tagozatban a természetismeret, földrajz- és biológia órák kiemelten foglalkoznak a problémákkal.

Nem hagyományos tanórai foglalkozások

- A tanév során az osztályok szervezett múzeumlátogatáson, színházlátogatáson vesznek részt, amelyek mindig kiegészülnek környezetvédelmi programokkal is.
- A tanévben minden osztályunk tanulmányi kirándulást szervez. A kirándulásokon nemcsak múzeumlátogatások szerepelnek, hanem túrák is, ahol a gyakorlatban is lehetőség nyílik aktív megfigyelésekre, környezeti nevelésre.

Minden évben környezetvédelmi napot szervezünk, amely során diákjaink részt vesznek a község takarítási akcióiban. Ehhez az önkormányzat biztosítja a gumikesztyűket és a szemetes zsákokat.

Tanórán kívüli programok

- A gyerekek részt vesznek levelező versenyeken, ahol a környezet- és természetvédelem is fontos téma.
- A tanév végén nyári tábort szervezünk felső tagozatos diákjainknak, melynek elsődleges célja hazánk más tájainak megismerése.
- Minden ősszel hulladékgyűjtési akciókat szervezünk /papírgyűjtés/, melynek bevétele a diákönkormányzat működéséhez nyújt anyagi segítséget.

Erőforrások

A környezeti nevelési munka céljainak eléréséhez elengedhetetlen feltétel, hogy az iskolai élet résztvevői egymással, valamint a külső intézményekkel jó munkakapcsolatot, együttműködést alakítsanak ki. A résztvevők és a közöttük kialakuló együttműködés egyben a környezeti nevelési munka erőforrása is.

Nem anyagi erőforrások

Iskolán belüli együttműködés

- Tanárok

- Az iskola minden tanárának feladata, hogy környezettudatos magatartásával, munkájával példaérték legyen a tanulók számára.

□Diákok

- Az iskola minden diákjának feladata, hogy vigyázzon környezetére és figyelmeztesse társait a kulturált magatartásra. Ebben kiemelkedő feladata van az iskolai diákönkormányzatnak, az osztályközösségeknek.

□Tanárok és szülők

- Az iskolai környezeti nevelés területén is nélkülözhetetlen a szülői ház és az iskola harmonikus együttműködése. Fontos, hogy a szülők megerősítsék gyermekükben azt a környezettudatos magatartást, amit iskolánk is közvetíteni kíván.

□Nem pedagógus munkakörben foglalkoztatottak

- Az iskola technikai dolgozói munkájukkal aktív részesei a környezeti nevelési programnak. Példamutató, ha a tanulók látják, hogy az egészségre nem ártalmas tisztítószerket használnak, s munkájukkal elősegítik a környezeti nevelés programját.

A kommunikációs és informatikai ismeretek és technológia fejlesztésének és oktatásának helyi stratégiája:

- A pályázati lehetőségek további kihasználásával tovább kell fejleszteni, tökéletesíteni a számítástechnikai terem berendezéseit, amelyben lehetővé válik tanulócsoporthaink folyamatos fejlesztése a kor színvonalával lépést tartó eszközök segítségével.
- A nevelőtestület folyamatos képzése az IKT használatára – további digitális táblák beszerzése.
- A meglévő számítástechnika szaktanterem, a filmműhely és a digitális terem folyamatos karbantartása, fejlesztése, iskolát behálózó rendszer üzembiztos működtetése.
- A beszerzést, a fejlesztést és a rendszer ismerethordozókkal és perifériákkal való kiszolgálását rendszergazdára bízni.
- Tanulóinknak a tanórán kívüli géppark-hálózat használatát optimális mértékben biztosítani.
- Az Internet használatának lehetőségeit az iskolavezetés, az iskolai adminisztráció, a nevelői és a tanulói szükségleteknek megfelelő mértékben rendelkezésre bocsátani.
- A digitális képrögzítés korszerű lehetőségeit kihasználva elő kell segíteni az iskola eseményeinek megörökítését és az örök helyi értéket jelentő adatok-képek archiválását.

10. Fogyasztóvédelemmel összefüggő intézményi feladatok

A fogyasztóvédelmi oktatás célja:

A fogyasztóvédelem célja a fogyasztói kultúra fejlesztése, és a tudatos kritikus fogyasztói magatartás és fejlesztése a tanulóknál. A cél elérését a fenntarthatóság, azon belül a fenntartható fogyasztás fogalmának kialakítása, fenntarthatóságnak a mindennapi életünkben fogyasztóként való képviselése jelenti.

Fogyasztói magatartásunk sokféle hatás mentén, a szociális tanulás útján alakul, fejlődik. A tudatos fogyasztás és az ennek megfelelő magatartás kialakítása hosszú, sokoldalú folyamat. Ennek során az egyén megismeri a szolgáltatásokat, megtanulja, hogyan viselkedjen a piaci viszonyok között.

A fogyasztói mintáknak a fenntarthatóság irányába történő fejlődése szempontjából a nevelés-oktatás elsődleges jelentőségű. Mivel ismereteket kell elsajátítani, készségeket, hozzáállást, értékrendet kell formálni a fogyasztás érdekében, ezért a gyermekkorban elkezdett fejlődés

döntő hatású. Amíg a kisiskolásokra jellemző fogyasztói magatartások a kiválasztás, az áruismeret, a döntés, a kockázatvállalás, addig a kamaszokban már megjelenik a jogérzés, kellő fejlesztés esetén a jogismeret, a fogyasztói értékrend és a vállalkozásismeret is. A fogyasztás elemi meghatározója a család. A fogyasztói szokások tekintetében az otthonról hozottak a legélénkebbek, ezért is fontos a szülők, a családok bevonása a folyamatba. Az értékek formálásában lényeges:

- a kívánság és a szükséglet fogalmának tisztázása és elkülönítése -az egyéni és a társadalmi jogok tiszteletben tartása,
- a természeti értékek védelme.

Meg kell ismertetni a tanulókkal a piac, a marketing, a reklám szerepét, alkalmassá téve őket az ezek közötti eligazodásra. Hangsúlyozni kell a minőség és a biztonság szerepét a fogyasztás során, valamint a takarékoságot.

Fontos, hogy a saját életük során alkalmazni tudják az alábbi fogalmakat: tudatos, kritikus fogyasztói magatartás, -ökológiai fogyasztóvédelem, -környezettudatos fogyasztás, -fenntartható fogyasztás, -megelőző fogyasztóvédelem.

A fogyasztóvédelmi oktatás színterei az oktatásban:

Az egyes tantárgyak tanórai foglalkozásaiba jól beépíthetők a fogyasztóvédelemmel kapcsolatos feladatok.

Technika- áruismeret, a gyártás és a termékminőség összefüggései.

Matematika-banki, biztosítási vagy üzemanyag-fogyasztási számítások.

Fizika-mérés, mértékegységek, mérőeszközök (villany-, gáz-, vízőrák)

Földrajz- eltérő fogyasztási struktúrák és szokások.

Magyar nyelv- reklámnyelv, feliratok, a reklám kommunikációs csapdái.

Biológia- génmódosított élelmiszerek, táplálkozási szokások és divatok, egészséges táplálkozás.

Kémia- élelmiszerbiztonság, élelmiszeradalékok, vegyszermaradványok, kozmetikumok célszerű és tudatos használata.

Informatika- elektronikus kereskedelem, internetes fogyasztói veszélyforrások.

Történelem- EU fogyasztói jogok, fogyasztástörténet és fogyasztóvédelem, a reklám története.

Tanórán kívüli tevékenységek (vetélkedők, versenyek, rendezvények), iskolán kívüli helyszínek (üzletek, bankok látogatása).

Módszertani elemek:

Nem a hagyományos elemekkel és merev tanórai keretek között teljesítjük e feladatainkat, hanem a hagyományostól eltérő tanulás-szervezési formákat alkalmazzuk.

- Interjúk, felmérések készítése az emberek vásárlási szokásairól.
- Riportkészítés az eladókkal.
- Médiafigyelés, médiaelemzés, reklámkritika.
- Egyéni és csoportos döntéshozatal.
- Helyi, országos- és EU-s szabályozások tanulmányozása.
- Adatgyűjtés, adatfeldolgozás, információrögzítés csoportmunkában.
- Problémamegoldó gyakorlat ötletbörzével, értékeléssel.
- Viták, szituációs játékok (eladói és vásárlói érdekek összehangolása, jellemző piaci magatartások összehasonlítása, elsajátítása).
- Érveléstechnikai gyakorlatok.